

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

Sayı : 43452547-120.07- 130701
Konu : Yazılı soru önergesi

27.06.2013

Sayın Kadir Gökmen ÖĞÜT
İstanbul Milletvekili

İlgi : 24.05.2013 tarihli ve (7/24479) esas numaralı yazılı soru önergeniz.

İstanbul Kadıköy'deki bir heykelin Beylerbeyi Sarayına taşınmak istenmesine ilişkin ilgi önergenizde yer alan sorularınız ekte cevaplandırılmıştır.

Bilgilerinizi rica ederim.

Saygılarımla.

Prof. Dr. Mehmet SAĞLAM
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanvekili

Ek: Soru cevabı (1 sayfa)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

CEVAPLAR:

Cevap 1, 2 ve 3.- Sultan Abdülaziz döneminde inşa edilen Beylerbeyi Sarayı'nın bahçeleri için Paris'te 12 adet bronz heykel ve 10 adet mermer heykel imal edilmiştir. Sultan Abdülaziz'in tahttan indirilmesinden sonra bu heykellerden bazıları diğer saray, köşk ve kasırların bahçelerine nakledilmiştir. Fakat daha sonraki dönemlerde bunlardan dokuz tanesi saray, köşk ve kasırlardan farklı yerlere gönderilmiştir.

Söz konusu heykellerden "Dövüşen Boğa" heykeli Yıldız Albümlerinde Yıldız Sarayı bahçelerinde görülmektedir. İstanbul'da farklı yerlerde sergilendikten sonra 1987 yılında Kadıköy'de sergilenmiştir. "Kaktüsün Üzerinde Zıplayan Aslan" heykeli de birkaç farklı yerde kaldıktan sonra İstanbul Büyükşehir Belediyesinin önünde sergilenmeye başlanmıştır. Günümüzde Emirgan Korusu'nda bulunan "Su İçen Dişi Geyik ve Yavrusu" heykeli de bir dönem Taksim Gezi Parkı'nda sergilenmiş, daha sonra Emirgan Korusu'na yerleştirilmiştir. Fakat hırsızlık sonucu heykelde yer alan geyiğin yavrusu kaynakla sökülerek çalınmıştır. Daha sonra onarımı yapılarak yine Emirgan Korusu'nda sergilenmeye devam edilmiştir. "Elan-Hamle" isimli geyik heykeli ise Yıldız Parkı Çırağan girişinde sergilenmektedir, fakat heykelin üç bacağı kopuk vaziyettedir. Bugün İstanbul Kalender Orduevi avlusundaki "Yılan Üstünde Aslan" heykeli ve Genelkurmay Başkanlığı Aslanlı Kapı girişinde bulunan iki adet "Top Tutan Aslan" heykeli de Yıldız Albümlerinde Beykoz Kasrı bahçesinde ve girişinde görülmektedir. "Umutsuz Durumdaki Geyik Avda" heykeli ile "Şaha Kalkmış Özgürlük Atı" heykeli, Beylerbeyi Sarayı bahçelerinden sonra Büyükdere sırtlarında konumlanmış olan Bilezikçi Çiftliği'ne, daha sonra ise Gazi Ahmed Muhtar Paşa Köşkü'ne (Mermer Köşk) götürülmüştür.

Köşkün kamulaştırılarak Milli Eğitim Bakanlığına devredilmesinden sonra, köşkün tüm eşyaları müzayedede satılmış; "Şaha Kalkmış Özgürlük Atı" heykeli Hacı Ömer Sabancı tarafından, "Umutsuz Durumdaki Geyik Avda" heykeli ise Vehbi Koç tarafından satın alınmıştır. Günümüzde "Umutsuz Durumdaki Geyik Avda" heykeli Taksim Divan Otel'de, "Şaha Kalkmış Özgürlük Atı" heykeli ise Sabancı Atlı Köşkü'nde bulunmaktadır.

Saray, köşk ve kasırlarımızdan farklı yerlere nakledilen heykellerin ilgili kişi ve kurumlardan talep edilerek yerine konması; tarihimize sahip çıkmamız, heykellerle ilgili aktarılan yanlış bilgilerin düzeltilerek kamuoyu ile paylaşılması ve bu heykellerin gerçek yerlerine döndürülerek gelecek nesillere aktarılması açısından önem arz etmektedir.

İladesi talep edilen heykellerin yerine imitasyonlarının yapılıp aynı yerlerde sergilenmesi mümkün bulunmakta ve bu çerçevede çeşitli çalışmalar gerçekleştirilmektedir.